



Društvo za komunikacijsku i medijsku kulturu korisnik je Institucionalne podrške stabilizaciji i/ili razvoju udruga u području demokratizacije i društvenog razvoja Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva

**Izvještaj o radu Društva za komunikacijsku i medijsku
kulturu za 2022. godinu**

I. PROJEKTI I OSTVARENE SURADNJE

1. *Prevenција, a ne intervencija!* – MDOMSP (MRMSOSP)

U svibnju 2022. je završena provedba druge godine trogodišnjeg projekta *Prevenција, a ne intervencija!* koji podupire Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike te je projekt trenutno u drugoj polovini treće godine provedbe.

Primarni cilj u drugoj godini projekta bio je edukacija sudionika – učenika osnovnih škola – o ovisnosti o medijima i medijskim sadržajima, elektroničkom nasilju, njegovim karakteristikama, s posebnim naglaskom na prevenciju ovisnosti i elektroničkog nasilja. Cilj je bio da djeca nauče prepoznati prednosti i prijetnje koje donosi korištenje novih medija, da nauče primijeniti načine zaštite na internetu i društvenim mrežama, osobito na društvenim mrežama i komunikacijskim kanalima koje najčešće koriste (Viber, Snapchat, Instagram, Tik Tok i drugi) te da nauče kome se obratiti u slučaju zloupotrebe. Dugoročni je cilj projekta smanjiti slučajeve elektroničkog nasilja među djecom i ovisnost djece o medijima u Hrvatskoj.

Također, cilj projekta je upoznati roditelje i odgajatelje s načinima prevencije ovisnosti o medijima, ponuditi im niz smjernica kojima mogu regulirati korištenje medija kod svoje djece, pružiti im konkretne primjere iz stvarnog života, upoznati ih s hrvatskim i međunarodnim istraživanjima o konzumaciji medijskih sadržaja kod djece te osvijestiti koliko lako može doći do stvaranja ovisnosti o medijima pri izostanku pravila o korištenju medija, nadzora i komunikacije u obitelji vezane za korištenje medijskih sadržaja. U radu s učiteljima tijekom druge i treće godine provedbe projekta radi se na izradi školskih kurikula s ciljem medijskog obrazovanja djece, prevencije elektroničkog nasilja i ovisnosti o medijima koji će se u suradnji sa školama na velikogoričkom području početi provoditi po završetku projekta. Kurikuli koji će se izraditi u sklopu projekta bit će javno dostupni i svim drugim školama na području Republike Hrvatske čime će se povećati i stvarni broj dionika obuhvaćenih ovim projektom.

U sklopu druge godine projekta koordinatorica projekta Tina Hrubí održala je edukacije uživo za učenike osnovnih škola Velike Gorice te snimila video predavanja tijekom nepovoljnog razdoblja

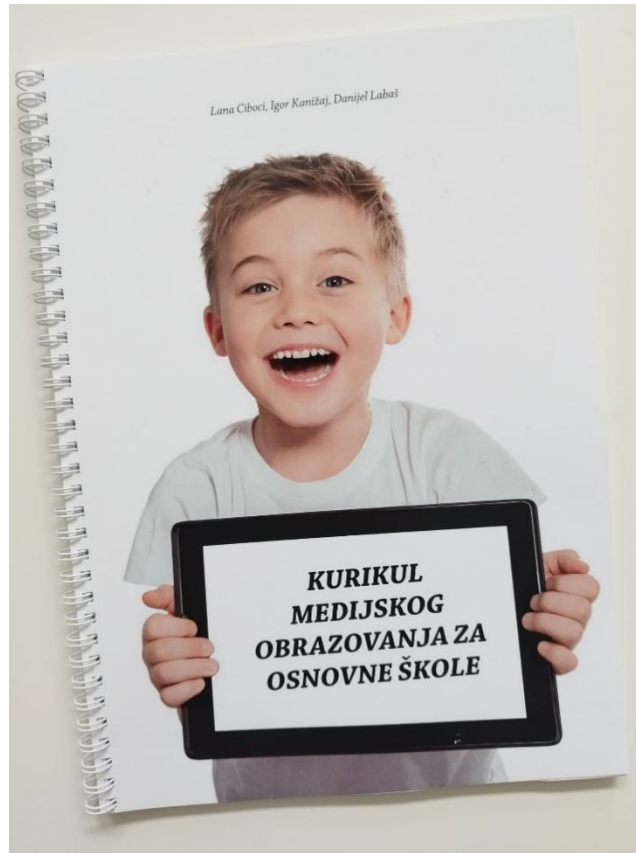
pandemije. Zahvaljujući snimljenim predavanjima, projekt je dosegao puno veći broj korisnika od očekivanog. Naime, matične su osnovne škole provodile naša video predavanja po svim razrednim odjeljenjima, kao i po područnim školama, što je rezultiralo s ukupno 47 razrednih odjeljenja do kraja druge godine projekta. U nekim se velikogoričkim osnovnim školama i u ovoj školskoj godini još uvijek prikazuju novim generacijama. Dok smo predavanjima uživo obuhvatili ukupno 117 učenika, video predavanjima smo dosegli ukupno 672 učenika. **Stoga je ukupno 789 učenika velikogoričkih osnovnih škola sudjelovalo na edukacijama u sklopu druge godine provedbe ovog projekta.**



Slika 1. Predavanje koordinatorice „Jesmo li stvarno onakvi kakvi smo virtualno?“ u OŠ Vukovina

Svi su sudionici slušali predavanje „Jesmo li stvarno onakvi kakvi smo virtualno?“ prilagođeno svakoj dobnoj skupini, a predavanje govori o medijima, ulozi medija, društvenim mrežama, pozitivnim i negativnim stranama novih medija, upozorava na dobne granice na društvenim mrežama, ovisnost o medijima i videoigrama, opasne TikTok izazove, čestu pristranost influencera, elektroničko nasilje, ukazuje na razlike između nasilja u stvarnom životu i elektroničkog nasilja, nudi savjete i pomoć učenicima, upućuje ih na načine i osobe kojima se mogu obratiti u slučaju da doživljavaju elektroničko nasilje te ih upoznaje s pravilima za sigurno korištenje interneta.

Važan rezultat druge godine je i to što su, u sklopu ovog projekta, u suradnji sa školama na velikogoričkom području, autori (članovi našeg Predsjedništva) Danijel Labaš, Igor Kanižaj i Lana Ciboci Perša izradili kurikulum za osnovne škole s ciljem medijskog obrazovanja djece, prevencije elektroničkog nasilja i ovisnosti o medijima. U ovoj, trećoj, godini projekta izradit će kurikulum medijskog obrazovanja i za srednje škole.



Slika 2. Kurikul medijskog obrazovanja za osnovne škole

U trećoj se godini projektom posvećujemo velikogoričkim srednjim školama u cilju prevencije neprihvatljivog ponašanja u virtualnom svijetu i smanjenja broja slučajeva elektroničkog nasilja te ovisnosti o videoigrama i novim medijima. Glavne aktivnosti treće godine su, osim izrade kurikula medijskog obrazovanja za srednje škole, i edukacije za učenike velikogoričkih srednjih škola, njihove roditelje te nastavnike i stručne suradnike.

2. *Prevenција ovisnosti o medijima kod djece predškolske i osnovnoškolske dobi* – Grad Zagreb

Uz potporu Grada Zagreba projektom *Prevenција ovisnosti o medijima kod djece predškolske i osnovnoškolske dobi* smo obuhvatili roditelje djece predškolske dobi zagrebačkih vrtića, učenike zagrebačkih osnovnih škola i njihove roditelje, a trajao je do kraja ožujka 2022. godine.

U sklopu projekta smo izradili edukativne materijale te održali niz edukacija koje su upozorile na stvaranje ovisnosti o medijskim sadržajima kod djece koja dovodi do opasnog narušavanja mentalnog zdravlja, povlačenja u sebe i društvene izolacije, depresije, poremećaja zadržavanja pažnje, kompulzivne uporabe medija, agresije i tolerancije na nasilje, ali i lošeg fizičkog stanja.

Cilj projekta bio je upoznati roditelje i učenike s načinima prevencije ovisnosti, ponuditi im niz smjernica kojima mogu regulirati korištenje medija, pružiti im konkretne primjere iz stvarnog života, upoznati ih s hrvatskim i međunarodnim istraživanjima o korištenju medijskih sadržaja kod djece, te osvijestiti koliko lako može doći do stvaranja ovisnosti o medijima pri izostanku pravila o korištenju medija, nadzora i komunikacije u obitelji vezane za medijske sadržaje.

Ovaj projekt predstavljao je prošireni nastavak našeg prethodnog projekta iz područja zaštite zdravlja. Naime, budući da se naš projekt iz prethodne godine „Prevenција ovisnosti o medijima kod djece predškolske dobi“ pokazao vrlo uspješnim, kroz ovaj projekt smo nastavili suradnju s dječjim vrtićima Grada Zagreba, ali i proširili svoje djelovanje na prevenciju ovisnosti djece o medijima i na osnovnoškolski uzrast.

U sklopu projekta smo uspješno proveli predavanja za roditelje učenika OŠ Dragutina Tadijanovića i OŠ Zaprude, roditelje djece predškolske dobi zagrebačkih vrtića DV Pčelica, DV Različak i DV Jarun te za učenike osmih razreda OŠ Većeslava Holjevca, kao i edukacije za učenike osmih razreda OŠ Većeslava Holjevca (8.a, 8.b i 8.c). Projektom smo planirali obuhvatiti 120 sudionika, ali **ukupno smo obuhvatili čak 308 sudionika edukacija.**

Također, u sklopu ovog projekta koordinatorica je osmislila i izradila edukativne materijale; 1.000 primjeraka preklopnika „Ovisnost o internetu i novim medijima“ za roditelje i 1.000 primjeraka preklopnika „Jeste li ovisni o internetu?“ za učenike.



Slika 3. Preklopnici „Ovisnost o internetu i novim medijima“ i „Jeste li ovisni o internetu?“

3. Online seniors – Grad Zagreb

Društvo za komunikacijsku i medijsku kulturu je uz potporu Grada Zagreba tijekom 2020. godine provelo projekt *Online seniors* u suradnji sa Zakladom Zajednički put, a s obzirom na to da je u projektu iskazan veliki interes umirovljenika za ovu vrstu usluge, sretni smo što nam je Grad Zagreb i u 2021. godini omogućio nastavak provedbe ovog projekta. Projekt je završio s provedbom u siječnju 2022. godine.

U sklopu ovogodišnjeg projekta naglasak smo stavili na individualne konzultacije za osobe starije životne dobi kako bismo osnažili njihove medijske i digitalne vještine, nužne za snalaženje u virtualnom svijetu tijekom pandemije, ali i nakon nje.

Provedbom individualnih konzultacija za umirovljenike izravno smo utjecali na poboljšanje kvalitete njihovog života jer smo ih naučili kako se koristiti novim medijima koji su danas, posebno u pandemijskim uvjetima, neizostavan i nužan dio svakodnevice (za informiranje, kontakt s bližnjima i sl.). Također, uz digitalne vještine, utjecali smo i na osnaživanje u području medijske pismenosti (prepoznavanje lažnih vijesti, online prijevara, online bonton i sl.).

Tijekom konzultacija stavili smo naglasak na područja za koja sami umirovljenici smatraju da im manjka znanja, tj. u skladu s njihovim prijašnjim znanjem i aktivnostima kojima se planiraju baviti. Svake konzultacije su sadržale upute oko korištenja platforma za video pozive i sastanke, preuzimanja i aktiviranja aplikacija, kreiranja adrese elektroničke pošte i korisničkih računa unutar aplikacije.

Štoviše, ukazali smo im koliko novi digitalni mediji utječu na njihovu komunikaciju i jesu li se pravila ponašanja i bonton, zbog novih medija i u njima, doista promijenili.



Slika 4. Predavačica s umirovljenicom u Zakladi „Zajednički put“

Prema rezultatima evaluacija možemo zaključiti kako su korisnici bili zadovoljni održanim konzultacijama, njihovom kvalitetom i načinom provedbe. Za našeg predavača Ivana Fedora i predavačice Irene Petrović i Line Malek imali su samo riječi hvale:

“Super mi je bila ova radionica. Nisam znala što mogu očekivati, ali sam naišla na prekrasne mlade ljude koji su mi s puno profesionalnosti, susretljivosti i dobre volje pokazali puno toga u vezi mog pametnog telefona. Sigurna sam da ću dosta toga zaboraviti, pa se odmah sad zapisujem i za drugi put.”

4. I ja sam dio svijeta medija – Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Uz financijsku potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja, provedbom detaljno osmišljenih interaktivnih edukacija u sklopu projekta *I ja sam dio svijeta medija*, ispunili smo cilj projekta da djeci, njihovim roditeljima, učiteljima, stručnim suradnicima i odgojiteljima ukažemo na brojne prednosti koje danas nude novi mediji i internet te da, s druge strane, upozorimo na to da isti ti mediji mogu imati i negativan utjecaj ako se njima ne koriste na ispravan i primjeren način. Provedbom radionica s učenicima viših razreda osnovnih škola ostvarili smo cilj da primjenom medijskih, digitalnih i emocionalnih edukacija povećavamo razinu medijske, digitalne i emocionalne pismenosti i socijalnih vještina te time pridonosimo socijalnoj uključenosti u društvo, povećanju sigurnosti i odgovornosti u virtualnom svijetu, prevenciji ovisnosti o medijima i medijskim sadržajima i elektroničkog nasilja.

Uz pomoć naših edukacija učenici su naučili pravilno i sigurno koristiti medije, ali i samostalno stvarati nove medijske sadržaje. Jedan od ciljeva projekta bio je i odmaknuti djecu od pasivnog korištenja medija u ulozi promatrača i približiti im načine kreiranja vlastitih, kvalitetnih medijskih sadržaja u kojima mogu izraziti svoju kreativnost i stvoriti sadržaje koji odražavaju njihova mišljenja, stajališta i vrijednosti, kao i potencijalne talente. Povratne informacije učenika na radionicama medijske i digitalne pismenosti koje smo proveli u Sisačko-moslavačkoj županiji, kao i rezultati evaluacijskih upitnika (npr. komentar u jednom od upitnika je „Sviđa mi se što smo tijekom predavanja naučili raditi svoju internetsku stranicu i video.“), dokazuju nam da u tome i uspijevamo.



Slika 3. Video uradci učenika sudionika projekta „I ja sam dio svijeta medija“

Opći cilj provedbe edukacija u partnerstvu sa školama i vrtićima bio je odgovoriti na rastuću potrebu za medijskim odgojem i osnaživanjem medijske, digitalne i emocionalne pismenosti koje nisu obuhvaćene odgojno-obrazovnim programom. Ovaj cilj svakako smo ostvarili suradnjom sa školama i vrtićima Sisačko-moslavačke županije koji su pokazali veliki interes za našim edukacijama, a u evaluacijama smo dobili komentare poput „Webinar se bavi aktualnom temom koja nas okružuje i oko koje nam je svakako potrebna pomoć stručnjaka“ i „Nadam se da će se medijski odgoj uvrstiti u naš obrazovni sustav, prijeko je potreban našoj djeci i mladima! Hvala, bilo je korisno i poticajno!“.

Uspješno smo održali 20 prijavljenih radionica za učenike viših razreda u deset osnovnih škola u Sisačko-Moslavačkoj županiji (po dvije radionice po školi), a dodatno je koordinatorica projekta volonterski održala još jednu radionicu za učenike Katoličke osnovne škole u Novskoj pa smo tako održali ukupno 21 radionicu medijske i digitalne pismenosti. Njima smo obuhvatili ukupno **389 učenika**. Održali smo i 16 webinarova o medijskoj pismenosti za njihove učitelje i roditelje te 12 webinarova za roditelje i odgojitelje djece predškolske dobi čime smo obuhvatili još **611 sudionika**.

Projekt je trajao do 31. kolovoza 2022. godine.

5. Roditeljstvo u digitalno doba – Središnji državni ured za demografiju i mlade

Od rujna 2021. do kraja kolovoza 2022. trajala je provedba projekta *Roditeljstvo u digitalno doba* koji je financirao Središnji ured za demografiju i mlade. U sklopu projekta održane su četiri edukacije za roditelje (paralelno s radionicama za djecu), dva webinar a te dvije projekcije filmova za cijelu obitelj.

Održali smo edukacije za roditelje djece predškolske i rane školske dobi u Centru za mlade „Bunker“ na sljedeće teme: „Mediji u obitelji i djeca: pro et contra“, „Kako pratiti djecu kroz svijet medija“, „Djeca, roditelji i digitalno doba“ i „Imitacija i znatiželja kod djece“. Sadašnjim i budućim roditeljima smo kroz edukacije uživo predstavili niz smjernica kojima mogu regulirati korištenje medija od strane svoje djece, pružili im konkretne primjere iz stvarnog života, upoznali ih s hrvatskim i međunarodnim istraživanjima o korištenju medijskih sadržaja kod djece te ih osvijestili koliko lako može doći do stvaranja ovisnosti o medijima pri izostanku pravila o korištenju medija, nadzora i komunikacije u obitelji vezane uz korištenje medijskih sadržaja. Također, roditelje smo upozorili na važnost čuvanja privatnosti djece u virtualnom svijetu te ih upozorili na moguće probleme prilikom čestog objavljivanja fotografija vlastite djece, posebice na otvorenim profilima na društvenim mrežama.

Paralelno s edukacijama za roditelje, održali smo četiri radionice za djecu na kojima smo razgovarali o videoigram a, filmovima i nasilju u crtanim filmovima.

Isto tako, u sklopu projekta održali smo dva webinar a za sve zainteresirane roditelje s područja cijele Hrvatske. Jedan webinar su održali i članovi partnerske organizacije Pragma koji su se usredotočili na emocionalnu podršku roditeljstvu te na emocionalnu inteligenciju djece. **Ukupno smo edukacijama obuhvatili 319 sudionika.**

Također, organizirali smo projekcije jednog crtanog i jednog igranog filma u Kinu Samobor za cijelu obitelj.

Provedbom projektnih aktivnosti ostvarili smo primarni cilj projekta koji je bio kroz edukativne programe medijske i emocionalne pismenosti upoznati roditelje – sadašnje i buduće – s brojnim prednostima i izazovima novih medija kako bi to znanje mogli primijeniti u odgoju svoje djece i na taj način utjecati na oblikovanje svjesnih i kritički osviještenih korisnika od najranijih dana.

6. Utočište hrabrih online – nova prilika za žrtve elektroničkog nasilja – Agencija za elektroničke medije

Društvo za komunikacijsku i medijsku kulturu zahvaljujući potpori Agencije za elektroničke medije nastavilo je s provedbom projekta *Utočište hrabrih online* pod novim nazivom *Utočište hrabrih online – nova prilika za žrtve elektroničkog nasilja*.

Glavni cilj projekta bio je poticanje djece i mladih na prijavljivanje elektroničkog nasilja te pružanje kontinuirane pomoći žrtvama elektroničkog nasilja.

Specifični ciljevi projekta bili su nadograđivanje online platforme za žrtve elektroničkog nasilja, ovoga puta ponovno uz pomoć glazbenice i influencerice Nike Turković.

Cilj je da djeca nauče primijeniti načine prevencije i zaštite na internetu i društvenim mrežama, osobito na društvenim mrežama i komunikacijskim kanalima koje najčešće koriste (Snapchat, Instagram, Tik Tok i drugi) te da nauče kome se obratiti u slučaju zloupotrebe. Dugoročni je cilj smanjiti slučajeve elektroničkog nasilja među djecom u Hrvatskoj.

Ovim projektom posredno smo htjeli utjecati na stvaranje preduvjeta za prevenciju nasilja i zlostavljanja među djecom i mladima, kao i za ispravno korištenje medija u školi i obitelji.

[UHO – Utočište hrabrih online](http://www.uho.dkmk.hr) – www.uho.dkmk.hr – prva je digitalna platforma u Hrvatskoj koja se bavi stručnim savjetovanjem vezanim za elektroničko nasilje.

U sklopu projekta izrađeni su plakati s ciljem promocije projekta koji su poslani na adrese svih škola s kojima smo do sada surađivali.

Partner na projektu bila je udruga Pragma koja prilikom odgovaranja na upite žrtava sudjeluje u pružanju psihosocijalne pomoći.

Projekt je trajao do 31. prosinca 2022. godine.



Slika 4. Plakat za škole „Ne trpi nasilje na internetu“

7. Slikovnica „Nestvarni skokovi“ – Agencija za elektroničke medije

Agencija za elektroničke medije omogućila nam je i izradu slikovnice pod nazivom Nestvarni skokovi. Autor slikovnice je Ivor Zvonimir Kruljac, ilustratorica Nina Alvir, lektorica Lina Malek, a urednik Danijel Labaš. Koordinatorica projekta je Ivana Folo.

Glavni cilj projekta je edukacija djece o izazovima i opasnostima koje donose mediji, s posebnim naglaskom na načine njihova prepoznavanja, ali i prevencije. Cilj je da djeca nauče prepoznati prednosti i prijetnje koje donosi korištenje (novih) medija. Medijski odgoj i obrazovanje trebali bi započeti od najranije dobi u obitelji u kojoj bi ulogu medijskih odgojitelja trebali preuzeti roditelji. Međutim, u mnogim kućanstvima taj odgoj u potpunosti izostaje jer i samim roditeljima nedostaje znanja o medijima.

Specifični cilj projekta, odnosno objavljivanja ove slikovnice je upozoriti djecu na izazove i potencijalne opasnosti do kojih može doći pri oponašanju fiktivnih likova te ukazati djeci na postojanje razlika između virtualnog i stvarnog svijeta.

Slikovnica je izdana u 150 primjeraka.



Slika 5. Naslovnica slikovnica „Nestvarni skokovi“

8. Izrazi se medijima i emocijama (nastavak projekta) – Zaklada Hrvatska za djecu

Projekt *Izrazi se medijima i emocijama* podržala je Zaklada Hrvatska za djecu u sklopu Javnog poziva za podnošenje prijave pravnih osoba za (su)financiranje programa i projekata. Riječ je o nastavku istoimenog projekta iz 2019. i 2020. godine.

Krajnji korisnici projekta bili su učenici šest osnovnih škola (OŠ Glina – Glina, OŠ Okučani – Okučani, OŠ Donji Lapac – Donji Lapac, OŠ Zagvozd – Zagvozd, OŠ Katarine Zrinski Krnjak – Krnjak, OŠ Augusta Harambašića - Zagreb) za koje je održano 36 radionica medijske i emocionalne pismenosti. Radionice za djecu od 5 do 10 godina održali smo u prostorima naše udruge tijekom tri susreta.

Radionicama u školama i sjedištu udruge izravno smo **educirali 536 sudionika**.

U sklopu projekta organizirali smo nagradni natječaj za učenike te su pobjednici natječaja osvojili put u Zagreb i odlazak na predstavu.

Primarni cilj projekta je primjenom medijskog i emocionalnog obrazovanja povećati razinu medijske i emocionalne pismenosti i socijalnih vještina te time pridonijeti socijalnoj uključenosti djece u društvo, prevenciji (elektroničkog) nasilja među djecom te povećanju sigurnosti i odgovornosti u virtualnom svijetu. Sekundarni cilj je potaknuti djecu na stvaralaštvo i na međusobno dijeljenje stečenog znanja.

Projekt *Izrazi se medijima i emocijama* s provedbom je započeo u studenom 2021. i trajao je do prosinca 2022. godine. Na projektu smo surađivali s udrugom Pragma koja je u školama provodila radionice emocionalne pismenosti.

9. Posljedice razmjene seksualnih sadržaja među mladima i njihova prevencija – Središnji državni ured za demografiju i mlade

Među projektima usmjerenim mladima financijsku potporu iz raspoloživih sredstava dijela prihoda od igara na sreću i Državnog proračuna za 2021. godinu Središnji državni ured za demografiju i mlade pružio je Društvu za komunikacijsku i medijsku kulturu potporu za projekt *Posljedice razmjene seksualnih sadržaja među mladima i njihova prevencija*.

Provedba projekta trajala je od siječnja do prosinca 2022., a održali smo ukupno 21 webinar te obuhvatili **415 sudionika**. Naime, 12 webinarâ održano je za učenike Gimnazije Antuna Vrančića iz Šibenika, Gimnazije Vukovar te Srednje škole Krapina. U svakoj smo školi održali po četiri webinarâ, odnosno jedan po generaciji. Kroz webinarâ smo obuhvatili sve segmente teme sekstinga kojima je cilj podizanje svijesti i promišljanje o rizicima prilikom dopisivanja s nepoznatim osobama online, primanju seksualnih sadržaja na društvenim mrežama te putem aplikacija za komunikaciju. Paralelno s webinarima za učenike srednjih škola, održali smo i tri webinarâ (jedan u svakoj školi) za sve zainteresirane roditelje te tri webinarâ (jedan u svakoj školi) za sve nastavnike i stručne suradnike putem platforme Zoom kako bi na temelju raznih istraživanja i primjera proširili svoje znanje o sekstingu/seksualnom iznuđivanju. Također, članovi udruge Pragma, partner na projektu, održali su

još tri webinaru za nastavnike i stručne suradnike učenika srednjih škola s primarnim ciljem pružanja emocionalne podrške.

Provedbom projektnih aktivnosti ostvarili smo primarni cilj projekta koji je bio kroz edukativne programe medijske pismenosti djelovati preventivno, educirati i osnažiti mlade kako bi se smanjili slučajevi elektroničkog nasilja nad i među mladima, s posebnim naglaskom na pojavu sekstinga i seksualnog iznudaivanja.

U sklopu projekta izrađena je digitalna publikacija koja obuhvaća glavne savjete mladima iz održanih radionica te je po završetku projekta objavljena na našoj internetskoj stranici https://djecamedija.org/wp-content/uploads/2022/12/Prirucnik_seksting_v8-2.pdf.

10. Pametno s pametnim telefonima – Grad Velika Gorica

Grad Velika Gorica u sklopu Javnog poziva za predlaganje programa pozitivnog razvoja i prevencije društveno neprihvatljivih ponašanja djece i mladih za 2022. godinu od interesa za Grad Veliku Goricu dodijelio nam je financijsku potporu za projekt *Pametno s pametnim telefonima*. Ovim edukacijama započeli smo s provođenjem školskog kurikula medijskog obrazovanja u osnovnim školama, a njihovim sadržajem izravno djelujemo na prevenciju neprihvatljivog ponašanja u virtualnom svijetu kod djece.

U sklopu projekta, od rujna do prosinca 2022., održali smo ukupno 24 edukacije za učenike svih osam matičnih osnovnih škola u Velikoj Gorici: OŠ Šćitarjevo, OŠ Eugena Kumičića, OŠ Jurja Habelića, OŠ Novo Čiče, OŠ Velika Mlaka, OŠ Vukovina, OŠ Nikole Hribara i OŠ Eugena Kvaternika. Kroz aktivnosti u projektu obuhvatili smo **560 sudionika**.

Kratkoročni cilj ovog projekta je edukacija učenika o ovisnosti o medijima i medijskim sadržajima, elektroničkom nasilju i njegovim karakteristikama, s posebnim naglaskom na prevenciju ovisnosti i elektroničkog nasilja te na drugim problemima koji proizlaze iz korištenja medija, a koji su dio našeg kurikula međupredmetne nastave medijske kulture / obrazovanja za osnovne škole.

Dugoročni cilj projekta je uspješna i potpuna implementacija kurikula u sve škole u Republici Hrvatskoj, po uzoru na Veliku Goricu, a posredno i smanjenje broja slučajeva elektroničkog nasilja

među djecom, ovisnosti djece o medijima u Hrvatskoj i drugih problema koji proizlaze iz neispravnog, neopreznog ili neodgovornog korištenja medija i medijskih sadržaja.

Krajnji cilj je kod djece, kao krajnjih korisnika kurikula, osim učinkovite prevencije ovisnosti i elektroničkog nasilja, poučavanje o ispravnom korištenju medija, poticanje kritičkog promišljanja i vrednovanja medijskog sadržaja, kao i sveobuhvatno medijsko opismenjavanje u svrhu dostizanja više razine medijskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

11. Prikaz ljepote na društvenim mrežama – Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Projekt *Prikaz ljepote na društvenim mrežama* ima za cilj provedbom edukacija medijskog odgoja i obrazovanja povećati razinu medijske pismenosti te time umanjiti štetan utjecaj medijskih prikaza ljepote na samopredodžbu djece i mladih. Sekundarni cilj projekta je stvoriti kritički osviještene korisnike koji će promišljati o medijskim sadržajima koji im se nude, ali i također postati multiplikatori u svojim sredinama, kao i u svojim obiteljima.

S ukupno 27 predavanja u tri hrvatske županije: Šibenik (Šibensko-kninska), Velika Gorica (Zagrebačka) i Zagreb (Grad Zagreb) cilj nam je kritički osvijestiti korisnike koji će odmjereno i racionalno promišljati o medijskim sadržajima koje koriste. Predavanja radioničkog tipa ćemo održati za učenike viših razreda OŠ Jurja Dalmatinca, OŠ Jurja Habelića i OŠ Većeslava Holjevca, kao i za njihove roditelje te učitelje i stručne suradnike. Planiramo održati ukupno 12 radionica za učenike (4 radionice po školi), 3 predavanja za učitelje i stručne suradnike (jedno po školi) te 12 predavanja za roditelje (4 predavanja po školi).

S obzirom na to da se u ovoj problematici javljaju vrlo teške psihološke posljedice poput depresije, na projektu ćemo angažirati udrugu Pragma koja će nam pomoći u pripremi i socio-psihološkoj prilagodbi prezentacija za učenike. Trajanje projekta je od studenog 2022. do kraja kolovoza 2023.

12. Uključiva kultura - potpora socijalnoj inkluziji kroz kulturu putem Vijenca - Matica hrvatska

Matica hrvatska bila je nositelj projekta *Uključiva kultura - potpora socijalnoj inkluziji kroz kulturu putem Vijenca* u kojem je Društvo za komunikacijsku i medijsku kulturu zajedno s udrugom Pragma sudjelovalo kao partner.

Cilj projekta bio je unaprjeđenje kvalitete medijskog izvještavanja o ranjivim skupinama edukacijom novinara i proizvodnjom medijskih sadržaja s naglaskom na socijalnu uključenost kroz kulturu. U sklopu projekta izlazio je redoviti prilog dvotjednika Vijenac pod naslovom *Inkluzija* u sklopu kojega smo tijekom 24 mjeseca objavili ukupno 1320 kartica teksta. Održano je 12 radionica i webinarâ za 20 novinara te je izdan priručnik „Izvješćivanje o ranjivim skupinama“.



Slika 6. Neka od izdanja „Inkluzije“

13. Medijsko obrazovanje je važno.MOV – Gong

Projekt *Medijsko obrazovanje je važno.MOV* čiji je nositelj Gong, uključuje provedbu znanstvenih istraživanja o medijskoj pismenosti i njenim utjecajima na društvenu uključenost i sudjelovanje, analizu društvenih utjecaja te provedbu strukturiranih dijaloga s donositeljima odluka s ciljem oblikovanja smjernica za razvoj javnih politika iz područja medijske pismenosti. Osim Gong-a i DKMK-a (partnera na projektu), tematsku mrežu čini šest udruga, jedna javna ustanova i dvije znanstveno-istraživačke institucije: Pragma, Telecentar, Kurziv, Udruga Bacači sjenki, Dječji kreativni centar DOKKICA, Info zona, Centar za kulturu Zlatna vrata, Institut za razvoj i međunarodne odnose (IRMO) i Fakultet elektrotehnike i računarstva. Ukupna vrijednost projekta iznosi 2.975.852,47 kuna, od čega je 85 posto financirano sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda, a 15 posto sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske.

U sklopu projekta Društvo za komunikacijsku i medijsku kulturu provelo je istraživanje među učiteljima razredne nastave i učiteljima Hrvatskoga jezika u osnovnoj školi s ciljem analiziranja medijskih kompetencija samih učitelja koji su zaduženi za medijsko obrazovanje djece unutar formalnog obrazovnog sustava. Sudjelovalo je više od 1000 učitelja razredne nastave i više od 1000 učitelja Hrvatskoga jezika u sklopu svih Županijskih stručnih vijeća.

Isto tako, DKMK je u listopadu 2021. u sklopu ovog projekta proveo fokus grupu s ostalim jednako važnim stručnjacima u odgojno-obrazovnom sustavu, osobito kada je u pitanju medijsko obrazovanje, a to su knjižničari.

14. ASAP - Fondazione Politecnico di Milano

Erasmus+ projekt u prioritarnom području *KA220-SCH - Cooperation partnerships in school education* čiji je koordinator Fondazione Politecnico di Milano (Italija) dok su partnerske organizacije PEPITA ONLUS (Italija), Associazione Le Nius (Italija), Cooperativa Deformacao e Animacao Cultural (Portugal), DOBA Fakulteta za uporabne poslovne in družbene studije Maribor (Slovenija), ProEduca z.s. (Češka), Comprensivo Statale Via Bologna Bresso (Italija) i DKMK. Ciljevi projekta su promicanje stvaranja inkluzivnog školskog konteksta, promicanje

pluraliteta i poštovanja te borba protiv internetskog nasilja i bilo kojeg oblika diskriminacije, promicanje stvaranja inkluzivnog školskog okruženja koje omogućuje dobrobit školske zajednice, promicanje razvoja i uvođenje pristupa učenju koji se izravno temelje na metakogniciji, baveći se ključnom kompetencijom *Učiti kako učiti* te promicanje razvoja i uvođenje pristupa učenju koji se bave ključnom digitalnom kompetencijom i medijskom pismenošću zbog potreba školske zajednice za svjesnom, kritičkom i zdravom (ne samo vještom) upotrebom digitalnih/društvenih medija. Trajanje projekta je tri godine, od rujna 2022. do listopada 2025. godine. Ukupna vrijednost projekta je preko 3.000.000 kuna. Tijekom tri godine multidisciplinarni tim iz područja društvenih znanosti razvijat će obrazovni model i program u suradnji sa školama s ciljem razvoja digitalnih sposobnosti, otpornosti i kapaciteta.

Društvo za komunikacijsku i medijsku kulturu u 2022. godini dobilo je financijsku potporu Središnjeg državnog ureda za djecu i mlade za projekt *Elektroničko nasilje kao posljedica stereotipnih prikaza ljepote u medijima* koji s provedbom započinje u siječnju 2023. godine te *Institucionalnu podršku stabilizaciji i/ili razvoju udruga u području demokratizacije i društvenog razvoja* Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za trogodišnji period (2023. - 2025.).

II. AKTIVNOSTI IZVAN PROJEKATA

Predavanja i radionice ukupno

Ove smo godine održali **213** predavanja, radionica, webinaru i individualnih konzultacija za **6040** sudionika – učenika, roditelja, nastavnika, odgojiteljica, stručnih suradnika i umirovljenika.

Dani medijske pismenosti

DKMK se i ove godine pridružio obilježavanju Dana medijske pismenosti te smo za Grad Križevce snimili šest video predavanja za učenike svih osnovnih škola u Križevcima – i razredne i predmetne nastave.

Hrvatska volontira

U sklopu manifestacije Hrvatska volontira 2022., volonteri Društva za komunikacijsku i medijsku kulturu su u razdoblju od 11. do 13. svibnja u prostorijama Udruge održavali individualne konzultacije za osobe starije životne dobi te s njima razgovarali o tome čemu služe aplikacije poput YouTubea, WhatsAppa i Vibera, pokazali im kako ih koristiti, kako se spojiti na WiFi, kako poslati e-mail putem Gmaila i razne druge mogućnosti pametnih telefona koje su zanimale naše korisnike.

Volonterska predavanja

Volonterski su održana predavanja za učenike 5. i 6. razreda OŠ Dr. Andrija Mohorovičić Matulji, učitelje SŠ Vladimir Prelog, studente Sveučilišta u Dubrovniku, za učenike svih razreda OŠ Marija Bistrica, učitelje razredne nastave Osječko-baranjske i Šibensko-kninske županije, odgajatelje u učeničkim domovima, roditelje djece 3. razreda OŠ Pavleka Miškine, učenike u OŠ Retkovec, Knjižnici Knežija, OŠ Petra Zrinskog, ŠUDIGO Zabok te nekoliko konzultacija za starije osobe u prostorima ureda. U navedenim aktivnostima sudjelovalo je **934** sudionika.

Potpisivanje sporazuma o suradnji

U veljači smo potpisali novi sporazum o suradnji s Hrvatskim školskim sportskim savezom, a naši predavači Marija Bobinski i Ivan Fedor sudjelovali su na njihovom projektu sportskog novinarstva „Igram, pišem, lajkam“! u sklopu kojeg su održali edukacije u Poreču za srednjoškolce koji su potom postali učenici novinari u školskom sportu.

Suradnja s Knjižnicama Grada Zagreba

Ostvarili smo još jednu uspješnu suradnju s Knjižnicama Grada Zagreba. Naime, bili smo sponzor Nacionalnog kviza za poticanje čitanja koji je održan u sklopu Mjeseca hrvatske knjige koji se svake godine obilježava od 15. listopada do 15. studenog. S obzirom na to da je 2022. godina proglašena godinom mladih, 2022. je Mjesec hrvatske knjige posvećen upravo mladima.

Dani otvorenih vrata udruga

DKMK je sudjelovao u Danima otvorenih vrata udruga koji su se održavali od 2. do 4. lipnja 2022. godine s ciljem upoznavanja lokalne i šire zajednice s aktivnostima koje provode udruge u njihovoj blizini. Naše su zaposlenice u prostorijama ureda udruge dočekivale zainteresirane članove javnosti te im pojasnile što rade naši volonteri i kako se i oni mogu uključiti u naš rad.

12. Komunikološka škola Matice hrvatske

Od 5. do 9. listopada u Korčuli i Blatu održana je Dvanaesta Komunikološka škola Matice hrvatske. U školi je sudjelovalo dvanaest ponajboljih studenata komunikologije i novinarstva Fakulteta političkih znanosti, Fakulteta hrvatskih studija i Hrvatskog katoličkog sveučilišta pod vodstvom predsjednika DKMK-a Danijela Labaša i potpredsjednika Igora Kanižaja.

Studenti su sudjelovali na predavanjima i radionicama uglednih hrvatskih znanstvenika, stručnjaka i medijskih djelatnika na temu kulture i medija. Uz teorijski okvir, imali su i medijske treninge, kao i organizirane posjete lokalnim medijima.

Sudjelovanje na konferencijama – seminarima

Zaposlenice DKMK-a tijekom 2022. godine sudjelovale su na sljedećim edukacijama:

- „Inovativni modeli prikupljanja sredstava za djelovanje organizacija civilnoga društva" u organizaciji Nacionalne zaklade civilnoga društva,
- „Sustav kvalitete u organizacijama civilnoga društva s primjerima učinkovitih modela upravljanja“ u organizaciji Nacionalne zaklade civilnoga društva,
- „Upravljanje volonterima“ u organizaciji Nacionalne zaklade civilnoga društva,
- „Izrada financijskog plana za 2022. godinu“ u organizaciji knjigovodstva Konto Obad,
- „Gospodarska djelatnost i paušalno oporezivanje“ u organizaciji knjigovodstva Konto Obad,
- „Rezervni fondovi u neprofitnim organizacijama“ u organizaciji knjigovodstva Konto Obad te
- „Uvođenje eura kao službene valute u RH“ u organizaciji knjigovodstva Konto Obad.

Novi zaposlenici

Ivana Folo je u veljači 2022. godine potpisala ugovor na neodređeno na mjestu v. d. tajnice i koordinatorice projektnih aktivnosti.

U studenom 2022. DKMK-u se priključila nova zaposlenica Tamara Kvas na poziciji koordinacije odgojno-obrazovnih radionica i volontera te administracije i pripreme EU projekata.

Članovi - novi članovi, volonterski sati, izdane potvrde

U ovoj godini pridružilo nam se **5** novih članica.

Ukupno je aktivnih volontera bilo **24** koji su zajedno ostvarili **2550** volonterskih sati.

U 2022. godini izdane su **dvije potvrde o članstvu**.

Standardi kvalitete socijalnih usluga

U veljači 2022. godine dovršeno je Izvješće o napretku u uvođenju standarda kvalitete koje je obuhvatilo novu dokumentaciju donesenu u svrhu poboljšanja rada udruge i njenog napretka. Novodoneseni dokumenti su Postupak formacije članova – predavača te Evidencije zaduženja i razduženja materijalne imovine i sitnog inventara.

Društvene mreže

Na Facebook stranici udruge trenutno imamo stotinjak objava godišnje te više od 5 700 pratitelja s dosegom objava i do 2 500 ljudi, dok sa sponzoriranim objava dosežemo i do 60 000 profila.

Na Instagramu imamo preko 900 pratitelja, a doseg objava nam je gotovo 500 ljudi. Plasiramo sedamdesetak objava godišnje, s Instagram *storyjima* koji prate objave te sponzoriranim *storyijima* koji prate Facebook oglase. Sličan doseg imamo i na Twitteru, gdje brojimo više od 900 pratitelja, a objavljujemo pedesetak *tweetova* godišnje.

Na LinkedIn-u imamo 280 pratitelja, a ovu mrežu koristimo kako bismo naše aktivnosti približili akademskoj i poslovnoj zajednici, zaposlenim roditeljima, volonterima te potencijalnim suradnicima i partnerima.